

Seksualpolitikker på plejehjem og institutioner

Marianne Træbing Secher
Seksualvejleder, Cand.Pæd. Phil. Adjunkt VIA University College

30 min oplæg om:

Seksualitet som tilknytning

...og af denne grund vigtigt for alle plejehjem at have en politik omkring

Hvordan en politik ikke handler om regler og hvad man ikke må, men om hvordan man skaber et seksualvenligt miljø

Herunder fokus på seksuel sundhed og trivsel - intimitet og "hudsult".

Endelig nogle eksempler på seksualpolitikker

Baggrund i seksualitet som tilknytning

Freud fra jeg-psykologi til tilknytning (afledning)

Gennem Lacans nyfortolkning (fra drift til begær)

I Laplanches udlægning (forførelse til tryghed)

Gennem den danske Katrine Zeuthens forskning i børns seksualitet som noget der opstår i den trygge tilknytning

---

Seksualiteten opstår spontant i det vi laver med andre

Som eks. pleje, berøring, knus, kontakt, "hudsult"

Kognitivt niveau bestemmer intentionaliteten

Seksualiteten kan opleves som uspecifik

"Hudsult" findes ikke som sådan som forskningsfelt – men berøring gør

Forskningsartiklen: *In touch with your emotions: Oxytocin and touch change social impressions while others' facial expressions can alter touch*. Af: Dan-Mikael Ellingsen a,b,*, Johan Wessberg a, Olga Chelnokova b, Ha°kan Olausson a, Bruno Laeng b, Siri Leknes

Summary: Interpersonal touch is frequently used for communicating emotions, strengthen social bonds and to give others pleasure. **The neuropeptide oxytocin increases social interest, improves recognition of others' emotions, and it is released during touch.** Here, we investigated how oxytocin and gentle human touch affect social impressions of others, and vice versa, how others' facial expressions and oxytocin affect touch experience. In a placebo-controlled

Touch as an Interpersonal Emotion Regulation Process in Couples' Daily Lives: The Mediating Role of Psychological Intimacy af: Anik Debrot¹, Dominik Schoebi¹, Meinrad Perrez¹, and Andrea B. Horn²

Our results complement and extend previous research on the health benefits of a positive physical contact to a close partner. Our study shows that in everyday life of couples, the display of responsive touch has direct short-time effects on the affective state not only of the touch target but also for the touching partner.

Coan and colleagues (2006) reported that the positive effects of touching a hand while being exposed to a stressor were stronger when it was the spouse's hand, as compared with a strangers' hand. Moreover, this effect was stronger the more satisfied the individuals were in their relationship.

Erfaring med arbejde med Hudsult Violskrænten og Grønnegården Djursland:

<http://nyhedertv2.dk/samfund/2017-01-17-plejehjem-bekaemper-hudsult-jeg-er-saadan-et-krammedyr>

Faglig tilgang

- Non-verbal og verbal kommunikation
- Empati og rummelighed
- Det fælles tredje
- Relationsarbejde
- Oxytocin frigøres ved berøring
- Personlige egenskaber i form af situationsfornemmelse, varme, nærvær..

Effekter

- Større socialt overskud
- Mindre råbende
- Søvn
- Appetit
- Fra negativ til positiv kontakt/opmærksomhed
- Øget vågenhed og øjenkontakt
- Efterspørgsel efter berøring/kram

At kramme som metode:

<http://livsstiltv2dk/2017-11-16-personale-krammer-bevidst-beboere-paa-plejehjem-og-det-skaber-tryghed>

Personale krammer bevidst beboere på plejehjem - og det skaber tryghed

16. nov. 2017, 18:40

MEST S

Hvad er en seksualpolitik?

Hvorfor og hvordan

- Formål: Seksuel sundhed og trivsel (bla. intimitet og "hudsult")
- Mål: At skabe et seksualvenligt miljø
- Middel: Bla. skabelse af en seksualpolitik

Indhold

- Derfor ikke regler og reguleringer af seksualiteten = overgrebspolitik
- Men rammer der kan fremme borgerens muligheder for at udtrykke deres seksualitet

Rammer og metoder, der kan fremme borgerens muligheder for at udtrykke deres seksualitet

Overordnede lovgivningsmæssige rammer

- Straffeloven
- Lov om tavshedspligt
- Lov om oplysningspligt
- Socialstyrelsens Håndbog: Seksualitet på dagsordenen ift:
- ❖ Samtykkeformer
- ❖ Seksualvejledning og oplæring
- ❖ Etisk refleksionsmodel
- ❖ Afdækning af hjælp og støttebehov
- ❖ At tale om seksualitet

Metoder og tiltag beskrevet i seksualpolitikken

- Hvordan er der fokus på seksualiteten i det daglige arbejde?
- Hvordan håndterer vi borgerens ret til privatliv - eks. låste døre
- Hvad hvis borgeren er gift, men har andre partnere?
- Hvordan informerer vi de pårørende?
- Arbejder vi med inddragelse af seksuelle hjælpemidler/sexarbejdere?
- Hvordan foregår intimhygiejne?
- Medicin og seksuelle bivirkninger
- Seksuelt overførte sygdomme

Grænseoverskridende seksuel adfærd:

https://www.arbejdsmiljowebdk/trivsel/vold_og_trusler/ucensket-seksuel-opmaerksomhed?utm_source=Arbejdsmil%C3%B8webdk&utm_campaign=e7b03bda2a-EMAIL_CAMPAIGN_2017_11_13&utm_medium=email&utm_term=0_07aa3606ba-e7b03bda2a-20442509

Ideer til handlemuligheder

Oversigten er ikke fuldstændig, men giver ideer, som kan være udgangspunkt for en fælles drøftelse. Det er vigtigt at I arbejder sammen på alle niveauer på arbejdspladsen.

INDIVID

- Forlade hjemmet, hvis hun føler sig chikaneret eller truet
- Give tilbagemelding til arbejdsleder, arbejdsmiljøgruppen om oplevelser
- Skabe dialog med Flemming om andre måder at udleve seksualitet på

LEDELSE

- Sørge for, at retningslinjer er kendt af alle
- Aftale om to personer ved hvert besøg
- Dialog og aftale med Flemming om acceptabel adfærd ved opgaveløsning
- Kontakt med læge om mulig medicinsk behandling eller henvisning til **psykolog/sexolog/seksualvejleder**

GRUPPE

- Have dialog i gruppen om erfaringer og mulige handlinger
- Give faglig og kollegial støtte
- Være lydhør over for forskellige perspektiver og erfaringer med Flemming
- Skabe afklaring af, hvordan situation kan håndteres ens
- Bakke op om fælles handlinger og retningslinjer fx at flytte Flemming til at andet rum ved tøjvask og rengøring
- Hjælp til at se pornofilm
- Skabe kontakt til arbejdspsykolog, der kan give medarbejdere hjælp til håndtering af situationen

ORGANISATION

- Sørge for tydelige retningslinjer for håndtering af

Eksempler på seksualpolitikker

- <http://www.projektseksualpolitik.dk/default.asp?side=24&uside=80> Flere eksempler + værktøj
- Vejen kommunes seksualpolitik – overordnet (word fil)
- Seksualpolitik i Ældre og Handicap Langeland Kommune (pdf fil)
- Hulegården medarbejdere + borgere:
<https://www.densocialevirksomhed.dk/hulegaarden/om-hulegaarden/information/seksualpolitik-medarbejdere/Sider/default.aspx>

Spørgsmål og fælles drøftelse

